

2006-02-07

Trafikförsäkring eller motortävlingsförsäkring?

I normal trafik ska ett motordrivet fordon vara trafikförsäkrat. Enligt trafikskadelagen gäller dock inte en trafikförsäkring vid *tävling inom inhägnat tävlingsområde*. Med tävling likställs även *träning, uppvisning, övningskörning eller liknande användning* inom ett inhägnat tävlingsområde.

I de situationer som är undantagna från trafikförsäkringen ska det enligt lagen om motortävlingsförsäkring i stället finnas en motortävlingsförsäkring. Denna försäkring skyddar främst åskådare och funktionärer. Den som deltar i aktiviteten, till exempel som förare, kan däremot inte få ersättning ur motortävlingsförsäkringen. Denna försäkring har således en starkt begränsad omfattning jämfört med trafikförsäkringen. En annan skillnad är att i de situationer där trafikförsäkring ska finnas, är det normalt sett fordonets ägare som ska teckna försäkringen. När det i stället ska finnas en motortävlingsförsäkring så ska försäkringen tecknas av den som anordnar tävlingen. Om det inte finns någon arrangör ska försäkringen i stället tecknas av den som äger eller innehar tävlingsområdet.

Gränsdragningen mellan trafikförsäkring och motortävlingsförsäkring är viktig samtidigt som lagreglerna är otydliga. Syftet med denna PM är att försöka klargöra vilken typ av försäkring som ska tecknas vid olika aktiviteter inom tävlingsområden. De tolkningar som ligger till grund för beskrivningen nedan har gjorts av en arbetsgrupp inom försäkringsbranschen.

Inhägnat tävlingsområde

Den första förutsättningen för att en aktivitet ska vara undantagen från trafikförsäkringen och i stället omfattas av lagen om motortävlingsförsäkring, är att den bedrivs inom ett *inhägnat tävlingsområde*.

Vid ett tävlingsområde kan det förekomma dels yttre avgränsningar som styr besökares tillträde till åskådarplatser och liknande områden, dels inre avgränsningar av säkerhetskaraktär som styr tillträdet till själva tävlingsbanan. Det är den *yttre* avgränsningen som avses med lagens krav på inhägnad. Inhägnadens utformning får bedömas från fall till fall. I princip krävs det dock att området är avspärrat med någon form av fysiskt hinder och/eller med vakter så att

obehöriga förhindras tillträde, för att undantaget från trafikförsäkringen ska vara tillämpligt.

Även andra platser än sådana som godkänts av Bilsportförbundet eller liknande organisation kan utgöra tävlingsområde. Det kan exempelvis förekomma att en plats ibland används för tävlingar medan den vid andra tillfällen används för andra ändamål.

Exempel:

- En inomhusarena, som till exempel Globen, används ett par dagar för tävlingar och uppvisningar av olika slag med motorfordon. Arenan har avgränsningar i form av väggar och biljettspärrar. Därmed utgör den ett inhägnat tävlingsområde och eventuell trafikförsäkring gäller inte. Motortävlingsförsäkring ska finnas.
- En rallytävling genomförs på allmän väg. Vissa fartsträckor är visserligen avlysta från allmän trafik men de är inte inhägnade så att åskådare hindras från fritt tillträde till åskådarplatser. Därmed är trafikskadelagen tillämplig och de tävlande fordonen ska vara trafikförsäkrade.

Tävling, träning, övningskörning, uppvisning eller liknande användning

Tävling och träning bedrivs ofta i organiserad form, till exempel tävlingar som arrangeras av motorklubbar av olika slag. Det finns dock inte något krav på att verksamheten är organiserad för att undantaget i trafikskadelagen ska tillämpas. Även en improviserad tävling mellan privatpersoner utgör tävling i lagens mening.

Exempel:

- En grupp arbetskamrater eller andra privatpersoner tävlar mot varandra i en go carhall. Trafikskadelagen är inte tillämplig eftersom hallen är ett "inhägnat" tävlingsområde och personerna tävlar mot varandra. Eventuell trafikförsäkring gäller alltså inte. I stället är lagen om motortävlingsförsäkring tillämplig.

Vid **övningskörning, uppvisning eller liknande användning**, kan det ibland uppstå gränsdragningsproblem. Detta beror på att det bara är vissa verksamheter av detta slag som är undantagna från trafikförsäkringen. Övningskörning m m kan alltså ibland omfattas av trafikförsäkringen även om aktiviteten sker inom ett inhägnat tävlingsområde. I andra fall är körningen undantagen från trafikförsäkringen och då ska det i stället finnas en motortävlingsförsäkring. *Vilken typ av försäkring som ska finnas beror på aktivitetens karaktär och måste bedömas från fall till fall. Undantaget i trafikskadelagen tar sikte på aktiviteter som typiskt sett är mer riskfyllda än vanlig trafik eller som på annat sätt är av extraordinär karaktär.*

Exempel:

- Om en eller flera tävlingsförare visar upp sina färdigheter, utan att det är fråga om en tävling, gäller inte trafikförsäkringen om verksamheten sker inom ett inhägnat tävlingsområde. Det ska i stället finnas en motortävlingsförsäkring.
- Det händer att en motorklubb eller förening bjuder in sina medlemmar för att bara visa upp sina fordon, till exempel bilar av ett visst märke som är registrerade och trafikförsäkrade. Trafikförsäkringen gäller om fordonen under uppvisningen inte används på ett sätt som typiskt sett medför särskilda risker. Skulle däremot aktiviteten gå ut på att förarna använder fordonen för att visa upp sina egna färdigheter, gäller inte trafikförsäkringen utan det ska i stället finnas en motortävlingsförsäkring.
- Trafikförsäkringen gäller även när en biltillverkare eller bilfirma anordnar en förevisning av nya modeller inom ett inhägnat tävlingsområde utan att bilarna körs på ett extraordinärt sätt.
- Vid provkörningar, till exempel när en däcksfabrikant använder ett inhägnat tävlingsområde för att prova ett däckes egenskaper under olika fart- och vägförhållanden, gäller inte trafikförsäkringen. Detsamma gäller andra slags prov med standardfordon som bilfabrikanter eller andra intressenter i motorbranschen utför inom inhägnat tävlingsområde.
- Vid halkkörning eller annan övningskörning som ingår i körkortsutbildningen gäller trafikförsäkringen även om körningen sker inom ett inhägnat tävlingsområde. Detsamma gäller vid fortbildningsaktiviteter som syftar till att öka trafiksäkerheten och som inte innehåller några särskilda riskmoment.